

Zakaj se odrasli ne vključujejo v izobraževanje?

mag. Marko Radovan

Andragoški center Slovenije, Šmartinska cesta 134a, Ljubljana

e-mail: marko.radovan@acs.si

Zanimanje za dejavnike, ki odrasle spodbujajo ali odvrtaajo k vključitvi v izobraževanje ima na področju izobraževanja odraslih že dolgo tradicijo in so običajno vključeni v vsako raziskavo s katero se proučuje udeležba odraslih v izobraževanju. Poleg poznavanja motivov in motivacije odraslih - kot tiste sile za katero predvidevamo, da spodbuja odrasle k vključitvi v izobraževalni program in vztrajanje v njem - je izredno pomembno tudi poznavanje izobraževalnih ovir.

Po znani klasifikaciji, ki jo je že leta 1981 oblikovala Patricia Cross, morajo odrasli preden se vključijo v izobraževalni program - pa tudi potem, ko so vanj že vključeni - premagati tri vrste ovir:

- Najprej morajo premagati družinske, finančne, zdravstvene probleme, probleme s prevozom, pomanjkanjem časa in druge probleme, ki jih morajo rešiti, da se sploh lahko udeležijo izobraževanja ali na njem ostanejo. Te ovire imenujemo situacijske ovire in izvirajo iz posameznikovega trenutnega položaja.
- Odrasli, ki se želijo izobraževati, se morajo soočiti še z ovirami, ki jih postavljajo izobraževalne ustanove. Pogosto se soočajo z veliko administrativnih opravkov, šolninami, neprimernimi urniki, preveč oddaljeno lokacijo kraja izobraževanja itd. Vse te dejavnike uvrščamo med institucionalne ovire, ki lahko odraslemu preprečijo udeležbo v izobraževalnem programu.
- Tretja skupina ovir, pa se povezuje s psiho-socialnimi značilnostmi posameznika, kot so stališča, samopodoba, prepričanja o sposobnostih itd. Te ovire imenujemo dispozicijske ovire in njihovo poznavanje je za načrtovanje, promocijo in izvedbo izobraževanja zelo pomembno.

V predstavitvi bodo predstavljene ovire, ki so preprečevale vključitev v izobraževanje povezano z delom in katere v izobraževanje povezano s prostim časom. Pomembnost ovir so udeleženci raziskave ocenjevali na tristopenjski lestvici (pri kateri je ocena 1 pomenila, da ovira ni bila pomembna za njihovo ne-vključitev, ocena 3 pa je označevala zelo pomembno oviro). V grafikonih je predstavljena samo primerjavo najvišjih ocen.